

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a a'íjna í San Pedro, í ti sej

Pedro pu huá'ateujte'e a'ímej í mej té'atzaahuat'e

¹ Inee, Pedro, ti Dios naata'íteca'a nej tiu'utévaire'en í jemin, yee nu á'amuateujte'e mú'ejmi, mi sej sej chuéjra'a japua a'uchéjme a'u mej amuaaré'e'itixi, tíj na'a a'u ti huatacá'a u Ponto, ajta a'ujna u Galacia, ajta a'ujna u Capadocia, ajta a'ujna u Asia, ajta a'ujna u Bitinia, a'u ti na'a sej a'uté'uu.

² A'í pu ayén amua'antíhua'u a'íjna jime'e ti jéjcuca imuá ayén tejámuaaxi'epi'íntari'iri'i a'ij ti tejamuáaruuren a'íjna í Dios í tej rájya'upua. Ajta a'íin xiéjniu'ucare'ara'an ayén amua'iráavi'iti sej si siyen huateáturan í Dios jemi, a'íjna jime'e sej seri rá'astijre'e se'íjna í Ciríistu'u ti ayén ra'iráaxire í ruxuure'e ti ij ayén mú'ejmi japua huániuuni.

Ché'e a'íin Dios ayén rí'i tejamuatá'acare'en, ajta ché'e ayén amua'anpuá'ajte'en temua'a naa.

A'íjna ti rachú'eve'e a'íjna ti té'atzaahuat'e

³ Tiché'e rí'i tiraatá'acare'en te'íjna í Dios, ti ajta ya'upuáara'an pú'een í tavástar'a, a'íjna í Jesús ti ajta Ciríistu'u pú'een. A'iné a'í pu jeíhua huápi'i tá'ancu'uvajxi, a'í pu ayén taatá'a tej ti jéjcuacan jín huanúnu'ihua tej ti tiyen raachú'eve'en te'íjna, í tej jín ruuri tá'aju'un a'íjna jime'e ti a'íin Dios ayén ra'ajjáj huá'a tzajta'a í mi'ichite a'íjna í Jesús ti ajta Ciríistu'u pú'een.

4 A'íi pu ajta ayén titaatá'asin ti ayén titáaci'iti a'íjna ti caí ja'anáj huataújtuaasin, ti caí ajta ja'anáj huatéchueemuari, ti ajta caí ja'anáj e'ehuaújpua'arixi'isin. Dios pu ayén amujtá'are a'ujna u ta japua.

5 A'íi pu ajta ayén rí'i á'amuacha'íi a'íjna jime'e í muári'eri'ire'ara'an, a'iné mú'een xu siyen té'atzaahuaté'e. Ajta pu'uri ayén rí'i ruurijhua ti ij a'íin ayén huatasej're'en a'íjna ti jín amua'irájtuaani a'ájna xicáara'an jetze ti jetzen nain jín te'entipúa'ajte.

6 A'íj xu jín siyen temua'a naa rutémua'ave'e se'íjna jime'e ti Dios ayén rí'i tejámuaatá'asin. Mí ajta íjii, ayée pu ruxe'eve'e sej siyen se'íjna jín ruxieemíjte'e sej mu'icáj jín rajpuaíjtzi.

7 Ayee pu 'een jín ayén á'amuaruure mej mi miyen rí'i tiraatá'acare'en í Dios mú'ejmi jime'e a'ájna xicáara'an ti jetzen ajtahua'a huatasej're'en a'íjna í Jesús ti ajta Ciríistu'u pú'een.

Jee xaa ne'u, a'íi mú majta miyen rí'i amuaateátuaasin, majta rí'i tejamua'utasej'ra a'iné mú'een xu siyen se'íjna jín te'utáviicua'iri'í í sej jín rajpuaíjtzica'a se'íjna jime'e sej té'atzaahuaté'e. Ayee pu tí'ivaire'e sej siyen rajpuaíjtzi ti ij Dios ayén ráamua'aree sej tzáahuati'ira'a jín té'atzaahuaté'e. A'íj pu jín jaítze'e ayén tí'ivaire'e í Dios jemi sej siyen rajpuaíjtzi caí a'íjna í oro, í mej taj jín raaté'uuna ti ij rumua'atí á'ara'ani.

8 Ajta a'íin Ciríistu'u, mú'een xu caí ja'anáj raasej, ayée xu seuj raxí'eve'e. Seajta, caí xi raasej íjii, seúche'e xu siyen té'atzaahuaté'e, seajta siyen se'íjna jín rí'i rutémua'ave'e. Capu ayén rí'irí ti ja'atí

ayén raataxáj yee a'achú ti caj rí'i tiratá'aca a'íjna jime'e ti ayén tejá'amuaci'iti a'íjna ti huápi'i naa seíre'e a'ame.

⁹ Ayee xu ra'ancuré'asin ti Dios ayén amua'irátuaani a'íjna jime'e sej siyen té'atzaahuat'e.

¹⁰ Majta a'íime í mej tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan, a'íi mú mejmí'i miyen tiu'utaxájtaca'a me'íjna jime'e ti jín Dios ayén rí'i tejámuaatá'aniche'e. A'íi mú majta a'ujca'anéecan jín tí'ihuauca'a, majta me'íjna jín tí'imua'atzejca'a mej mi yaú'itiíee muá'ara'ani.

¹¹ Ayee mú tí'ihuauca'a ti'itíj ti xicáara'an jetze ayén teja'uré'enejsin, ajta a'ij ti éene'e á'ame'enche'e a'ájna xicáara'an jetze ti jíme'en raataxájtaca'a a'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ti ajta ayén huateájturaa huá'a jemi. Camu a'atzu yaú'itiíeeca'a a'ij ti huataújmu'a a'íjna ti jíme'en amuacá' raataxájtaca'a yee ti a'íin Ciríistu'u ayén rajpuaitzi á'ara'ani, ti ajta nu'u á'iyen Dios rí'i raateátuaasin mej mi rí'i tiye'useíira muá'ara'ani.

¹² Ayee pu Dios hua'utá'a mej mi miyen ráamua'aree mej caí rujámua'a miyen tí'ixajtaca'a sino ayée mú me'íjna jín tí'ivaire'eca'a mú'ejmi jime'e, matí'ij miyen jín tiu'utaxájtaca'a a'ij ti a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén ca'aníjra'a hua'utá'a mej mi miyen tiu'utaxájtaca'a me'íjna jime'e í niucari ti jín Dios amua'irátuaasin a'ij sej seuchén tiráanamujri'i. Dios pu u ta japua ya'uta'íteca'a í ruxíejniu'uca ti ij a'íin huá'a jamuan huateáturan. Majta a'íime í mej ta japua tí'ivaire'e, mauche'e mú miyen raxí'eve'e mej

miyen yaú'itiée muá'ara'ani a'íjna ti jín Dios amua'irátuaasin.

Ca'aníjra'a pu hua'utá'asin mej mi rí'i ti'itiújcha'ii muá'ara'ani

¹³ A'íj xu jín, setá'aj huateújca'anen í ru tzajta'a. Setá'aj seajta rí'i te'utaújmu'ati sej si temua'a naa nain jín raachú'even a'íjna ti ayén tejamuáaci'iti í ti jín Dios rí'i tejámuaatá'asin a'ájna xicáara'an jetze ti jetzen huatasejre'esin a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u.

¹⁴ Setá'aj siyen che'atá sena'a huárini matíj ti'iríi í mej huá'astijre'e í ruvaújsimua'a. Setá'aj caí ché'e siyen a'ij pua'a ti'itiújcha'ii a'ij ti ajmí'i ca'aníjra'a amuaatá'acare'e a'íjna í ti a'amua tza-jta'a huiránineica setí'ij caí xi yaú'itieeca'a a'ij ti tiraavíjte'e í Dios jemi.

¹⁵⁻¹⁶ Jee xaa ne'u, setá'aj caí a'ij pua'a rijca, sino setá'aj siyen nain jín rí'éene'ecán jín tí'iteseijre'e tíj ajta rí'éene'ecán jín tí'iseijre'e a'íjna ti amuaatajé. Setá'aj siyen nain jín huárini a'ij sej ti'itiújcha'ii, a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tijín: “Setá'aj siyen rí'éene'ecán jín tí'iteseijre'e a'iné nee nu neajta rí'éene'ecán jín seijre'e.”

¹⁷ Ajta a'íin Dios ayén ruxí'ej na'a huá'axijte'en í teite a'ij ti seíj huaríj. A'íj pu jín, ti pua'a siyen raatamuá'amuate'en yee rutáàta, setá'aj rá'atese'e setíj sena'a seuj íiyen típuaseaaruve'e chaanaca japua.

¹⁸⁻¹⁹ Ayee pu tiraavíjte'e sej siyen rí'i ti'itiújcha'ii a'iné xu'uri ramua'aree ti'itíj ti pírici ti jíme'en Ciríistu'u ayén tiu'utanájchitaca'a a'íjna í sej jín té'echa'íica'a í Dios jemi sej si caí ché'e siyen tí'ijri'irée a'ij sej sejmí'i tí'ijri'irejca'a se'íjna jime'e

í ye'irá ti caí ti'itíj vaire'eca'a, í mej amuaatá'itiiri'i í á'amuvaujsimua'aci'i.

Capu Ciríistu'u a'íjna jín tiu'utanájchitaca'a a'íjna jime'e í oro, na'ari a'íjna jime'e í plata, ti ayén á'apua'are, sino a'íi pu a'íjna jín tiu'utanájchitaca'a a'íjna jime'e í ruxuure'e ti huápi'i tí'ivaire'e. Ayee pu Ciríistu'u huataújmuai'ivejtaca'a tíj cáne'a, ti caí a'atzu cápita'ina, ti caí ti'itíj jín á'atura.

²⁰ Ayee pu Dios ra'antíhua'u tí'ij caí xi raatetéahua a'íjna í chaanaca tí'ij ayén a'íjna jín tiu'utévaire'en. Ajta, íjii ti nain te'entipúa'ajte, Ciríistu'u pu ayén huataseíjre ti ij a'amua japua huániuuni.

²¹ Ayee xu 'een jín siyen rá'atzaahuate'e í Dios se'íjna jime'e a'ij ti huaríj a'íjna í Ciríistu'u. Ajta Dios ayén ra'ajjáj huá'a tzajta'a í mi'ichite. Tí'ijta'i ayén rí'i tiraateájtuaa ti ij ayén nain jín antiújmuareere tíj na'a rusén jime'e. A'íj xu jín siyen té'atzaahuate'e, seajta tí'ichu'eve'e.

Ca'aníjra'a pu hua'utá'asin mej nu'u huaújxe'eve'en

²² A'iné mú'een xu siyen rá'antzaahua se'íjna í niucari ti ayén ti'ayajna sej si seajta siyen huá'axe'eve'e í ru'ihuaamua'a, a'íj xu jín seri rí'i uhuaújruu í a'amua tzajta'a. A'íj xu jín, setá'aj siyen a'ujca'anécan jín huaújxe'eve'en seij seajta seij, temua'a naa.

²³ Ché'e ayén teja'uré'enen a'iné caxu jéjcuacan jín huanúnu'ihuaca'a a'íjna jime'e ti á'apuapua'are sino a'íjna jime'e ti caí ja'anáj á'apua'aren. A'íi pu a'íin pú'een í niucari ti Dios jemi a'uvé'eye'i. A'íi pu taarújte'eve, ajta ayén rusén jín á'ateeri.

24 Jee xaa ne'u, ayée pu che'atá na'a té'eyu'usi'i í yu'uxari jetze tǵín:

Matǵ mena'a pua'amé mej ratéhua'ira'a,
ayée mú e'en tǵ a'ǵjna í ixaj.

Ajta í mej jǵn á'ujtzaahuat'e,
ayée pu 'een tǵ a'ǵjna í xuuxu'ura'an
a'ǵjna í ixaj.

Ayee pu tí'iríneca ti ayén huatéehuan
a'ǵjna í ixaj,
ajta cávatǵjsin a'ǵjna í xuuxu'ura'an.

25 Mí ajta a'ǵn í niuucari
ti Dios jemi a'uvé'eye'i,
a'ǵ pu rusén jǵn seíire'e a'ame.

Ajta a'ǵn í niuucari, a'ii pu a'ǵn pú'een í mej
tejamuaatá'ixaa, í sej seajta jǵn huataújtemua'ave.

2

*Ca'anǵra'a pu hua'utá'asin mej mi jaítze'e
yau'ití'ée muá'ara'ani a'ij ti tiú'ujxe'eve'e*

¹ A'ǵ pu jǵn, ayée pu ruxe'eve'e sej raatapuá'ajta
se'ǵjna jime'e sej a'ij pua'a huá'aruure í ruxí'ej
teite nusu sej huá'acuanamua ca'ǵn sej hua'itzi
jǵn ruseijrata. Setá'aj seajta caí ruchueere'e sej
seajta sej. Seajta setá'aj caí a'ij pua'a tihuá'axajta
í ruxí'ej teite.

²⁻³ Setá'aj siyen éene'en matǵ í tí'irí í mej jeíhua
huápi'i tzi'icuj mej mi me'ǵjna jǵn huavaújse'en
me'ǵjna jime'e í huá'a tzi'ime í hua'anáànaj.
Setá'aj siyen che'atá sena'a raxí'eve'e ti ij
a'ǵn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén a'ǵjna
jǵn tejamuaata'ítii a'ǵjna jime'e í niuucari
ti ri'éene'ecán jǵn seijre'e ti ij a'ǵjna jǵn rí'i

amuáaruuren ti ij ayén tejá'amuaci'ti ti a'ín Dios ayén amua'irájtuaani, a'iné xu'uri ráamua'areeri'ti ti a'ín tavástar'a ayén rí'i tejá'amuacha'í á'aye'i.

Jíme'en í Cirístu'u í ti tetej pú'een ti e'ihuateájtuaani

⁴ Ayee xu seri ajteáxiireca'a se'íjna jemi ti ayén 'een tíj tetej ti i'irúuri. Majta í teteca, meruuhúa'axi me'íjna í tetej. Mí ajta Dios, a'í pu ra'avé'ehuaau a'íjna jíme'e ti rí'i huápi'i tiu'utévaire'en.

⁵ Seajta mú'een, ayée pu che'atá na'a Dios rí'i á'amuaruuren sej si siyen che'atá sena'a 'eene'en tiu'utévaire'en tíj í tetej ti i'irúuri í ti jín chi'i irá'ajtaahua. Ayee pu á'amuaruuren sej si se'í sena'a seijre'e í teite ti mú'ejmi jamuan hu-ateájturaa a'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, sej si siyen ri'éene'ecán jín seijre'e í Dios jemi, sej si ve'ecán jín tiu'utévaire'en í jemin.

A'íj xu jín, setá'aj siyen rí'i xá'aju'un sej se'íjna jín tiu'utámua'i'vejta se'íjna jíme'e ti a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén amuaatá'asin, sej si siyen ra'utámua'aree ti ij ajta Dios ayén ra'ancuré'an a'íjna í mua'i'ivéjri a'íjna jíme'e a'íj ti huaríj a'íjna í Jesús ti Cirístu'u pú'een.

⁶ Ayee pu tí'een, a'iné ayée pu té'eyu'usi'i í yu'uxari jetze tíjín:

Casi'i, xaase'íj.

Nu'uri ra'ateájra a'ujna u Sión, se'íj í tetej,

í nej ra'avé'ehuaau

ti i ayén tiu'utévaire'en

nej japuan rá'ajtaahua í chi'íj.

Ajta a'ín í tetej,

jeihua nu huápi'i rí'i tiraateájtuaa.

Ajta, capu a'atzu ri'irí
 mej miyen tiu'utatévi'ire'e
 ja'atí ti na'a ti ayén ra'ará'astijre'en
 a'íjna í tetej.

⁷ Ajta, mú'ejmi jemi í sej té'atzaahuat'e,
 jé'ecan pu naa tejamuá'aseijrate'e a'íjna í
 tetej. Mí majta a'ímej jemi í mej caí á'ujca'ane
 mej té'antzaahuat'en, ayée pu té'eme a'ij ti
 té'eyu'usi'i tijín:

A'íjna í tetej í mej mé rúhua'axi
 a'íme í mej rá'ajtaahua í chi'ij,
 Dios pu ayén ra'avé'ehuau
 ti ayén tiu'utévair'e'en
 ti japuan rá'ajtaahua í chi'ij.

⁸ Ajta, ayén tijín:

A'íj pírici í tetej
 í mej jetzen a'ijcá'acata í teite,
 ajta í mej jetzen a'itávitzej.
 Ayee mú'een jín jetzen a'ijcá'acata
 me'íjna jime'e mej caí rá'astijre'e
 me'íjna í niuucari í mej ráanamujri'i.

Ayee pu 'een jín ayén tihua'ux'í'epi'íntari'iri'i t'íij
 Dios ayén huá'uruuren.

Jíme'en a'ímej í mej Dios jetze ajtémecan

⁹ Mí seajta mú'een, ayée xu 'een t'ij seica í teite
 í ti Dios hua'antíhuau, sej si siyen jamuan hu-
 ateáturan. Mú'een xu seajta se'ín pú'een a'íme í
 sej sej chuéjra'a japua é'eme'ecan ti Dios ayén hu-
 ateúra'ate. Mú'een xu seajta teitestemua'ame'en
 pú'een í Dios sej si siyen tihua'utá'ixaate'en í sej jín
 rí'í tiratá'aca se'íjna ti ayén amuaatajé. Setá'aj caí
 ché'e siyen á'ujjhuane'en a'u ti a'utíca'a, sino

sej si se'uun a'uteáturan í jemin a'u ti á'uneeri'i sej si se'uun rí'i tiyé'eseijra.

10 A'ájná'imua, caxu teitestemua'ame'en pú'eene'eca'a í Dios. Mí seajta íjii, xu'uri mú'een teitestemua'ame'en pú'een í Dios. A'ajná'imua, capúu xi amuá'acu'uvejca'a a'ájna í Dios. Mí ajta íjii, a'íi pu ari amuá'acu'uve.

A'ij mej ye'í huárini a'íime í mej té'atzaahuat'e

11 Ayee nu tejá'amuahuavii mi nej já'amuaxe'eve'e sej siyen seijre'e matíj a'íime í mej seíj chuéjra'a japua é'epuasearuve'e, na'ari matíj a'íime í mej hua'utamúari. Caxu siyen taúra'acare'en sej siyen rá'astijre'e se'íjna ti a'amua tzajta'a huiiráninei ti a'ij pua'a 'een, ti ajta tí'itese'e a'íjna jetze í á'amuaxiejniu'uca.

12 Setá'aj siyen rí'i titeetiújcha'íica huá'a jemi í mej seíj chuéjra'a japua é'eme'ecan ti ij xí'epi'in te'irájra'ani ti pua'a miyen tí'itíj jín a'ij pua'a tejá'amuaxajta. Tí pua'a siyen rijca, ayée mú raseíira muá'aju'u sej xí'epi'in huaríj se'íjna jime'e í mej jín a'ij pua'a tejá'amuaxajta'a, majta miyen rí'i tiraatá'asin me'íjna í Dios a'ájna xicáara'an ti jetzen ajtahua'a huataseíjre'esin itejmi jemi í tavástara'a.

13 Setá'aj siyen huá'astijre'e matíj mena'a pua'amé í teite í mej tí'itíj jín antiújmu'a'aree a'iné ayée pu titaatá'itíiri'i í tavástara'a. Tiché'e rá'astijre'e te'íjna ti a'íjna jín tí'itéjvee ti nain jín tiu'uta'ájta, a'iné a'íi pu a'íin pú'een ti jaítze'e ve'ecán jín tí'ivaire'e.

14 Tiché'e teajta huá'astijre'e a'ímej í tajtúhuaani, a'iné a'íjna ti nain jín tí'ajta, a'íi pu ayén

hua'uta'íteca'a mej mi puaíjtzi hua'utá'an a'ímej í mej a'ij pua'a tí'itíújcha'íi, mej mi majta rí'í tihua'atá'acare'en a'ímej í mej miyen ríci a'ij tí tiraavíjte'e.

15 Aye pu xaa tí'ijxe'eve'e í Dios sej siyen rí'í titeetiújcha'íica sej sí se'íjna jín hua'antimuá'itín a'ímej í mej caí mé úumua'aree, mej mi caí ché'e miyen a'ij pua'a tí'ixajta, tí caí tí'itíj vaire'e.

16 Setá'aj siyen rijca matíj a'íime í mej ruxiéehua tí'imíjhuaca. Mí seajta mú'een, caxu siyen titeetaájtuutuhua'an sej a'ij pua'a huárini, seajta siyen jetzen rujpuá'ajte'en sej nu'u xí'epí'in huaríj se'íjna jime'e sej ruxiéehua á'ujujhua'an. Setá'aj siyen rí'í titeetiújcha'íica matíj a'íime í mej ravaire'e í Dios.

17 Setá'aj rí'í tihuá'ajcha'íi naíjmi'ica a'ij tí tiraavíjte'e. Setá'aj huá'axe'eve'e í ta'ihuaamua'a í mej majta té'atzaahuate'e. Setá'aj rá'atése'e í Dios. Setá'aj seajta rí'í tiraateájtuaani a'íjna í tajtuhuan tí nain jín tí'aijta íiyen chuéjra'a japua.

A'ij tí tiu'utévai í Círístu'u

18 Seajta mú'een, mí sej ca'anéri jín tí'imíjhuaca, setá'aj hua'ará'astijre'en a'ij tí tiraavíjte'e a'ímej í mej tejá'amua'aíte'e. Setá'aj huá'astijre'e a'achú mej pua'amé. Caxu a'ímej sena'a tí pua'a miyen rí'í tejamuájcha'íi, na'ari mej rí'í tí'iteteite, na'ari tí pua'a a'ij pua'a metí'iteteite, setá'aj naíjmi'ica á'astijre'e.

19 Jee xaa ne'u, ayé pu Dios rí'í tiraateátuaasin a'íjna í ja'ati tí pua'a a'íin ayén ra'utámua'aree í Dios, ajta a'íin ayén te'utáviicua'í tí pua'a seíj ayén puaíjtzi raatá'an tí caí ayén tiraavíjte'e.

20 Aru ti pua'a ayén puaíjtzi muáaci'titi a'íjna jime'e pej piyen a'ij pua'a huaríj, ti pua'a piyen pe'íjna jín te'utáviicua'i temua'a naa, capu a'atzu a'ij timuaatéva'iri. Na'ari caí, ti pua'a peri x'epi'ín huaríj, ti pua'a pe'íjna jín rajpuaíjtzi, pajta piyen te'utáviicua'i temua'a naa, Dios pu rí'i timuaateátuaasin.

21 Jee xaa ne'u, Dios pu ayén a'íjna jín amuaatajé sej siyen rajpuaíjtzi, seajta te'utáviicua'i, a'iné a'íjna í Ciriístu'u a'amua jetze me'ecan pu rajpuaíjtzi já'araa.

Ayee pu a'íjna jín huaríj, tí'ij mú'ejmi huata'ítiii sej si siyen che'atá sena'a huárini a'ij ti a'ín amua-caí huaríj.

22 Capu ti'itíj jín auteájturaa í Dios jemi. Capu ajta ja'anáj tiu'uhuá'itaca'a.

23 Matí'ij miyen ra'ajté'axi, a'íi pu caí ayén hua'ajté'axi a'ímej. Matí'ij puaíjtzi raatá'a, ni capu ayén tihua'uxájtzi'iri'i, sino ayée pu huataújtuiiri'i a'íjna jemi ti ayén tzáahuati'ira'a jín tihua'axijte'e.

24 A'íi pu ruseíj rajpuaíjtzi já'araa í ru jetze í ta jetze me'ecan a'íjna jime'e í tej jín auteájturaa í Dios jemi. Ayee pu a'íjna jín huaríj tej ti tiyen raatapuá'ajta í tej jín até'ítzea'ara í Dios jemi. Mú'een xu se'íjna jín huarúj se'íjna jime'e ti a'ín rajpuaíjtzica'a.

25 A'ájná'imua, ayée xu seijre'eca'a matíj í cáne'axi ti caí ja'atí huá'aseire'e. Mí ajta íjii, xu'uri se'íjna jemi tiújseij, se'íjna jemi ti a'amua cujta'a huamé'en, ti ajta a'íjna jín antiújmua'aree ti nain jín a'amua japua huániuuni.

3

A'ij mej ye'í huárini í mej á'uruuvi'itín

¹ Seajta mú'een, mi sej víche'ejme, setá'aj siyen che'atá sena'a huá'astijre'e se'ímej í rucína'astemua'a. Ayee xu huárini sej si siyen'éeni'icí'e hua'antimuá'itín í seica í mej caí rá'aste í niuucari ti jíme'en raxa í Ciríistu'u. Tí pua'a siyen huárini, capu ruxe'eve'e a'ame sej tihua'utá'ixaate'en sej si hua'utémua'itín sino siyen sena'a huá'amua'itín se'íjna jíme'e sej r'í'í t'í'ití'ú'jcha'íí.

² A'íí mú xaa miyen ra'ancuré'asin í niuucari mat'í'ij raaseíj sej siyen tzáahuati'ira'a jín rana'amiche í Dios, seajta sej caí t'í'ití'j jín á'atura a'í'imej jemi í rucína'astemua'a.

³ Majta a'ííme í mej víche'ejme, capu ayén tiraavíjte'e mej miyen mena'a r'í'í hua'újruuren me'íjna jíme'e ti jéjre'e seijre'e, ti pua'a a'í'jna jíme'e mej miyen r'í'í t'í'ihua'ú'jcista, nusu mej miyen t'í'ití'j jín uca'ú'jruti'iraxi'ín ti oro jín taavíjhua na'ari mej miyen r'í'í'éene'ecán jín tiu'ute'ú'jchejte'en cíxuri jíme'e ti t'í'ití'j.

⁴ Capu a'íí na'a ayén tiraavíjte'e sino miché'e miyen r'í'í tihuá'aseijrate'e me'íjna ti rú'avaa í huá'a tzajta'an, me'íjna ti caí ja'anáj á'apua'aren. Miché'e caí miyen t'í'ití'j jín huá'amuarí'eriste'e í rucína'astemua'a. A'íí pu a'íín pú'een ti jeíhua huá'p'í'í ruxe'eve'e í Dios jemi.

⁵ Ayee mú'éeni'icí'e r'í'í hua'újruu ajca'ihuá'ímua a'ííme í 'uuca í mej r'í'í'éene'ecán jín huateájturaa í Dios jemi, í mej majta té'antzaahua í Dios jemi.

6 Ayee mú che'atá mena'a hua'ará'astijre í rucína'astemua'a tíj a'íjna í Sara teecan ayén ra'ará'astijre a'íjna í Abraham teecan. Ajta, pu ayén raatamuá'a tíjn “nevástara'a.” Seajta mú'een, mi sej víche'ejme, ayée xu yaújmua'ame'en pu'éene'e xá'aju'un a'íjna í Sara ti pua'a siyen nain jín rí'i huárini, seajta caí ti'itíj jín tí'itziine'e.

7 Seajta mú'een, mi sej néjne'iche, setá'aj siyen rí'i tihuá'ajcha'íi í ru'íjta'amua'a. Setá'aj siyen rí'i tihua'uteájtuaani a'iné camu miyen ruca'ané setíj mú'een, mi sej teteca pú'een. Naími'i xu seajta siyen che'atá sena'a ra'ancuré'asin se'íjna ti jín Dios rí'i tejámuatá'asin sej si ruuri huateáturan í Dios jemi. Ayee xu rí'i tihuá'ajcha'íi í ru'íjta'amua'a ti ij caí ti'itíj jín amuaatamuári'eriste'en a'íjna jime'e í sej jín raatáhuaviira í Dios.

Mej mi nu'u ruxiéehua a'uteáturan

8 Yee pu'u xaa, ayée xu huárini, naíjmi'i mú'een. Setá'aj siyen che'atá sena'a rahuauca í Dios jemi sej si siyen ru'ihuaamua'aca temua'a naa. Setá'aj ahuaújcu'uven seij seajta seij, setá'aj siyen seajta huaújxe'eve'en. Setá'aj seajta siyen ahuaújca'anen a'ímej jemi í mej rajpuaíjtzi sej si rí'i tihua'utá'an. Seajta mú'een, setá'aj caí ti'itíj jín á'ujtzaahuate'e.

9 Tí pua'a ja'atí ayén a'ij pua'a amuáaruuren, caxu siyen che'atá sena'a a'ij pua'a raruure. Na'ari, ti pua'a ja'atí ayén a'ij pua'a tejá'amuaxajta, caxu siyen che'atá sena'a a'ij pua'a tí'ijxajta, sino setá'aj siyen rí'i tiraatá'an, a'iné ayée pu a'íjna jín Dios

tejamuaatajé sej si siyen huárini ti ij ajta a'ín Dios
ayén ti'itíj jín rí'i tejamuaatá'an.

¹⁰ Ayeé pu a'íjna jín té'eyu'usi'i tíjín:

Tí pua'a ja'atí ayén raxí'eve'e
ti á'atevi'in ruuri,
ti ajta rí'i tiraatévaire'en
nain xicaj tzajta'a,
ché'e a'ín ayén huárini
ti cáí a'ij pua'a tiú'ujxajtave'e,
ti cáí ajta ayén tí'ihua'itacare'en.

¹¹ Ché'e a'ín raatapuá'ajta
ti a'ij pua'a ti'itiújcha'ii,
ajta ché'e a'ín ayén huárini
ti xí'epi'in jín seijre'e.

Ché'e ajta a'ín ayén rahuauca
ti rí'i tí'iseijre'e huá'a jemi í teite.

Ché'e ahuaújca'anen ti ayén huárini.

¹² Jee xaa, rí'i pu tihuá'aseij í Dios
a'ímej í mej rí'i ti'itiújcha'ii.

A'í pu huá'anamua
matí'ij miyen tí'ijhuaviira í jemin.

Ajta ayée pu tavástara'a
a'ij pua'a tihuá'aseij
a'ímej í mej a'ij pua'a ti'itiújcha'ii.

¹³ Tí pua'a nu'u siyen rajpuaíjtzi se'íjna jime'e
sej rí'i ti'itiújcha'ii, ni cáí ja'atí ayén mé'eseijre'e
ti ayén a'ij pua'a amuáaruuren a'íjna jime'e sej
a'ujca'anéecan jín tí'itese'e sej siyen huárini ti'itíj
jime'e ti í'ixi'epi'in. Capu xaa ne'u. Capu mé'e ja'atí
xaa ne'u.

¹⁴ Mí ajta, ti pua'a siyen se'íjna jín rajpuaíjtzi
se'íjna jime'e sej xí'epi'in jín huaríj, capu amín

a'ij. Dios pu rí'i tejámuaatá'asin. A'ij xu jín, caxu huá'atziñne'e, caxu seajta a'ij pua'a tité'ujmuajca.

15 Mí seajta mú'een, setá'aj siyen rí'i tiraateájtuaani í ru tzajta'a se'íjna í Círíistu'u, a'iné a'íi pu tavástar'a'a pú'een. Ja'anáj ti na'a xu siyen rí'i huaújruren sej si siyen huateújnán huá'a jemi í mej miyen me'íjna jín tejá'amua'íhua'ura í sej jín tí'ichu'eve'e í ru jemi.

16 Mí seajta, setá'aj siyen sena'a rijca, setá'aj caí á'ujtzaahuate'e siyen tihua'íxaate'e, setá'aj seajta rá'atese'e se'íjna í sej jamuan ti'ixa. Setá'aj siyen rí'i te'utaújmua'ati í rumua'atzíira'a jime'e sej si caí ti'itíj jín á'aturaacaj, ti ij ayén tíhua'utatévi'iraste'en a'ímej í mej a'ij pua'a á'amuaruure me'íjna jime'e mej miyen a'ij pua'a tejá'amuaxa a'ij sej ríci se'íjna jime'e sej rí'i ti'itiújcha'íi í Círíistu'u jemi.

17 Aye na'a, a'iné ti pua'a Dios ayén tí'ijxe'eve'e sej ti'itíj jín rajpuaíjtzi, jaítze'e pu rí'i tejámuaatéva'iri sej siyen se'íjna jín rajpuaíjtzi sej xí'epi'in ríci caí ti pua'a siyen se'íjna jín rajpuaíjtzi se'íjna jime'e sej a'ij pua'a ríci.

18 Ajta a'íin Círíistu'u, ayén se'ij na'a huamí'i a'íjna jime'e í mej jín na'íjmi'i miyen auteájturaa í Dios jemi. A'íjna ti caí ti'itíj jín auteájturaa, ayén huá'a jetze me'ecan huamí'i a'ímej í mej a'ij pua'a titeetiújcha'íica ti ij ayén huá'anvi'itin í Dios jemi. A'íjna í mej miyen raajé'ica í Círíistu'u ti ratéhua'ira'aca'a, Dios pu ajta ayén ruxéjniu'uca jín ra'ajjáj huá'a tzajta'a í mi'ichite.

19 Ajta a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén raatá'a ti tihua'utá'íxaate'en a'ímej í xiéjniu'ucari

í mej me'uun tajete aiteánami'ihuaca'a.

²⁰ Majta a'íime í xiéjniu'ucari, a'ájna'ímua mú miyen caí ra'ará'astijre, a'ájna xicáara'a jetze tí jetzen Dios auj ayén té'eviicua'iraca'a, ajta ayén rachú'eve'eca'a tí'ij auj a'íin Noé ratétaahuajme'e a'íjna í baarcu tí ve'ée. Ajta a'í pu seica huatévai mej mí me'uun uteájrupi í baarcu tzajta'a mej mí caí aujámín í jaj jime'e. Ayee mú ará'aseca'a aráhuaica.

²¹ Ajta a'íin í jaj ayén huataújmua'a í sej jín huámua'í'vijhuaca'a, a'íjna tí ajta jín Dios ayén amua'irájtua. Capu ayén huataújmua'a tí Dios ayén amua'ari'iri'í í chuej tí ca'ame'e í a'amua jetze, sino ayée pu huataújmua'a sej siyen rájhuaviiri'í í Dios tí ayén amuaatá'an sej r'íéne'ecán jín hu-ateáturan í rumua'atzíira'a jetze í Dios jemi, a'íjna jime'e tí ayén ra'ajjáj huá'a tzajta'a í mí'ichite a'íjna í Jesús tí Ciríistu'u pú'een.

²² Ajta íjii, án pu a'ujnéj u ta japua tí ari a'uun e'ecájca r'í'iríinta'an pújme'en í Dios. A'í pu ajta ari a'íjna jín antiújmua'aree tí tíhua'uta'ájte'en a'ímej í mej ta japua tí'ivaire'e, ajta a'ímej í mej tí'itíj jín antiújmua'aree, ajta a'ímej í mej ve'ecán jín títeté'u'upu'u, matíj mena'a pua'amé í mej xiéjniu'ucari pú'een.

4

A'ij tí tí'ijxe'eve'e í Dios tej tiyen huárini

¹ A'iné a'íin Ciríistu'u pu ayén ru jetze rajpuaítzi já'araa, setá'aj siyen se'íjna jetze tíú'umua'ati sej si siyen che'atá sena'a huárini, a'iné ja'atí tí na'a tí

ayén ru jetze rajpuaítzi já'araa, ayée pu ari raata-puá'ajtaca'a ti ti'itíj jín até'itze meta í Dios jemi.

² Ayee pu a'íjna jín a'ateevi'i ti ruuri a'íjna í ja'atí a'íjna jime'e ti a'íjna jetze aráu'jca'ane a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios tíj na'a ti auj a'ateevi'i a'ame. Capu ché'e a'íjna jetze a'ujca'anée a'ame a'íjna ti a'ij pua'a 'een ti ajta jetzen huiiráninei.

single line composer

³ Ché'e ayée na'a 'eene'en a'ij ti ari tiu'uríj tíj na'a mej amuacá huataseíjre í teteca tíj na'a ti yú e'iré'ene a'ij ti tihua'aráanajche a'ímej í mej sej chuéjra'a japua é'eme'ecan. Tej ti caí ché'e tiyen tena'a tí'ijri'ire matíj a'íme. Ayee mú ruxána'acira'ate'eca'a, majta á'ujca'ane me'íjna jetze ti a'ij pua'a 'een. Majta rutá'aruaijve'e, majta mej huápi'i tí'iyestehua'a. A'íj mú majta e'etiújse'iri mej mi naími'i miyen raná'amiche'en a'íjna ti caí Dios pú'een.

⁴ Ajta íjii, ayée mú a'ij pua'a tejá'useij sej caí ché'e huá'ajaahuate'e sej siyen caí ti'itíj á'astijre'e sej huá'a jamuan á'ujjhu'a'ane'en. A'íj mú jín miyen a'ij pua'a á'amuaruure.

⁵ Mí ajta, ayée pu tihuá'aci'iti mej miyen tiu'utaxáj a'ij mej títeetiújcha'íca me'íjna jemi ti ari rí'i huaújruu ti ij ayén hua'uxíjte'en a'ímej í mej ruuri, ajta a'ímej í mej meri huácuui.

⁶ A'iné a'íj pu ajta ayén che'atá na'a huá'axíjte'en a'ímej í mej meri huácuui tíj ajta titá'axíjte'en itejmi i tej teuj ruuri. A'íj pu jín ajta ayén tihua'utá'ixaa a'ímej í mej huácuui a'íjna í niuucari ti jín Dios hua'irájtuaani ti ij a'íjn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios

ayén tihua'utá'an mej miyen ruuri huateáturan tíj na'a rusén jime'e tíj ajta í Dios.

A'ij ti nu'u té'eme t'íj nain te'entipua'ajte

⁷ Pu'uri t'n nain te'entipua'ajte. A'ij xu j'n siyen r'íi tirájteuve'en, seajta siyen nain j'n á'ujcu'uve sej si siyen tí'ijhuauca í Dios jemi a'ij ti tiraavíjte'e.

⁸ Ajta, a'íi pu a'ín pú'een ti jaítze'e ruxe'eve'e sej caí tí'it'íj j'n a'aturáa, setá'aj siyen huaújxe'eve'en temua'a naa a'iné ti pua'a siyen huaújxe'eve'en, ayée xu seajta tiu'utá'uuni'ira mu'licáca jime'e ti seij ayén tí'it'íj j'n auteájturaa mú'ejmi jemi.

⁹ Setá'aj caí a'ij pua'a tí'ixáata sino setá'aj hu-ateújvairé'en seij seajta seij.

¹⁰ Ayee xu seajta huárini a'ij ti tiraavíjte'e a'ímej jemi í mej ravairé'e a'íjna í Dios, a'iné capu tí'iseicaj na'a í ti j'n r'íi tejamuaatá'a sej si se'íjna j'n tiu'utévairé'en. Setá'aj siyen hu-ateújvairé'en seij seajta seij se'íjna jime'e a'ij ti Dios seij tiu'utapuaíjve.

¹¹ A'atí ti na'a ti ayén tiu'utaxáj, ché'e a'ín ayén huárini ti ayén Dios jetze me'ecan tí'ixajta. Ajta ja'atí ti na'a ti ayén tí'it'íj j'n tí'ivairé'e, ché'e a'ín ayén huárini ti a'íjna jetze araujca'ane í Dios. Ayee xu 'een j'n siyen huárini mej mi nain j'n r'íi tiraateájtuaani me'íjna í Dios me'íjna jime'e ti a'ín Jesús, ti Ciríistu'u pú'een, ayén hua'utá'a í ca'aníjra'a mej mi miyen huárini. Ayee mú r'íi tiraatá'asin me'íjna í Ciríistu'u, a'iné a'íi pu ajta ayén nain j'n antiújmua'aréere a'ame tíj na'a rusén jime'e. Ché'e ayén teja'uré'enen.

A'ij mej ye'í huárini mat'íj tirajpuaítzi muá'aju'u a'íme í mej té'atzaahuaté'e

12 Mú'een, mi nej já'amuaxe'leve'e, ti pua'a siyen ti'itíj jín á'aviicua'ire'e se'íjna í sej jín huápi'i rajpuaíjtzí, ti ajta ca'anín jín a'amua japua rájve, caxu siyen a'ij té'ujmuajca, sete'entixáata yee ti caí xi ja'anáj ayén tí'iseijre'e í chaanaca japua, a'iné ayée pu 'een jín ayén tejamuáaruu ti ij Dios ayén amuaatéeseij, aísí ti pua'a secaí urarí'ene'acan jín seijre'e nusu secaí.

13 Caxu a'ij té'ujmuajca sino ayée xu huataújtemua'ave'en a'iné xu'uri rajpuaíjtzí í Ciríistu'u jamuan sej si seajta siyen huataújtemua'ave'en se'íjna jime'e ti rí'i tejámuaatá'asin a'ájna xicáara'an jetze ti jetzen huataseíjre'esin a'íjna í mej jín naa rí'i tira'utaseíjra í tavástar'a.

14 Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna. Tí pua'a miyen a'ij pua'a tejá'amuaxajta me'íjna jime'e sej siyen Ciríistu'u jetze ajtéme'ecan, Dios pu a'íjna jín rí'i tejamuaatá'aca. Ajta a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, í ti ajta ayén ca'aníjra'a tatá'aca tej ti tiyen rí'i tiraateájtuaani í Ciríistu'u, a'í pu xiéjniu'ucare'ara'an ajta mú'ejmi jemi seijre'e.

15 Mí ajta, jíme'en ja'atí ti na'a ti mú'ejmi jetze ajtéme'ecan, ché'e amín caí ayén a'íjna jín tira-jpuaíjtzí a'íjna jime'e ti seíj huajé'ica, na'ari ti'itíj huanahua nusu ti a'ij pua'a ti'itíjcha'íi, ca'ín ayén rijcaa ti caí jetzen ruxe'leve'e.

16 Mí ajta, ti pua'a seíj ayén a'íjna jín á'aviicua'ire'e a'íjna ti jín rajpuaíjtzí a'íjna jime'e ti Ciríistu'u jetze ajtéme'ecan, ché'e a'ín caí tí'itevi'ira'atan, sino ché'e rí'i tiraatá'an í Dios a'íjna jime'e ti Ciríistu'u jetze ajtéme'ecan.

17 Ayee pu'u xaa ne'u, a'iné pu'uri a'ájna teja'uré'ene ti ij Dios ayén hua'uxíjte'en í teite. Ajta, ayén autéchesin ti huá'axíjte'en í ruteítestemua'a. Ajta, ti pua'a ayén autéjcheni itejmi jemi, ¿a'iquí té'eme í ti huá'aci'íti a'ímej í mej caí rá'astijre'e a'íjna í niuucari ti Dios rí'í titaateájtuaani itejmi jemi?

18 A'íj pu jín ayén té'eyu'usi'i tíjín: “Tí pua'a muári'eri jín Dios ayén ru'irájtuaa a'íjna í ja'ati ti rí'í ti'itíjcha'íca'a, ¿a'iquí éene'e a'ame huá'a jemi í mej a'íj pua'a tí'ijxa í Dios, majta a'ímej jemi í mej a'ij pua'a ti'itíjcha'í? Capu a'atzu a'ij xaa ne'u tihua'utévaire'esin.”

19 A'íj pu jín, miché'e miyen huárini ti'itíj jime'e ti xí'epi'ín 'een, a'ij ti tiraavíjte'e a'íme í mej ti'itíj jín á'aviicua'ire'e me'íjna í mej jín rajpuaíjtzí me'íjna jime'e ti Dios ayén tihua'utá'a. Miché'e miyen raatátuiire'en í ruxéjniu'uca a'íjna jemi ti hua'utétaahuaca'a ti ajta caí ja'anáj ti'itíj jín até'itzaara.

5

Pedro pu ca'aníjra'a hua'atá'aca a'ímej í vaujsi

1 Ayee nu ca'aníjra'a hua'atá'aca, ne'ímej í mej vaujsi pú'een, í mej mú'ejmi jetze ajtémecan. Nee nu neajta vásta'a pú'een. Neajta nu niyen tiu'uséij a'íjna ti jín rajpuaíjtzica'a a'íjna í Cirístu'u. Ayee pu che'atá na'a tí'ineci'íti ineetzi tíj ajta tihuá'aci'íti a'ímej í mej majta Jesús jamuan á'ujjuhua'ane'en a'ájna xicáara'an jetze ti jetzen huataseíjre'esin a'íjna ti huá'pi'í naa ti'iseíire'e a'ame í Dios jemi.

² Ayee nu tejá'amua'íjcate'e sej rí'i tihuá'ucha'in a'ímej í mej teitestemua'ame'en pú'een í Dios a'ij ti a'ín ari a'íjna jín tejámuaa'íjca. Caxu ca'anéeri jín siyen rijca sino ruxí'evi'ira'a jime'e xu'u, a'ij ti Dios tí'ijxe'eve'e. Caxu seajta se'íjna jín siyen rijca sej si ti'itíj jín huamuá'itín, sino ayée xu'u a'ujca'anéecan jín tiu'utévaire'en. Na'ari caí, ayée xu tiu'utatévi'ira'ata se'íjna jime'e sej ti'itíj hua-muá'iti.

³ Setá'aj caí á'ujtzaahuat'e sej ve'ecán jín antiújmua'aree sej siyen tihua'uta'aíjte'en mej mi ca'anéeri jín miyen ti'itíj jín huárini a'íme í sej huá'acha'ii.

Mí seajta mú'een, setá'aj siyen rí'i titeetiújcha'íica huá'a jemi a'ij ti tiraavíjte'e.

⁴ Tí pua'a siyen huárini, ayée pu tejá'amuaci'iti a'ájna xicáara'an jetze ti jetzen huataseíjre'esin a'íjna ti nain jín antiújmua'aree ti ayén che'atá na'a rí'i tí'itacha'íica tíj ajta ayén rici a'íjna ti rí'i tihuá'acha'ii í rucáne'axistemua'a. A'í pu ayén amuaatátistejsin a'íjna í curuun ti caí ja'anáj a'upuá'arixi'isin, ti ajta rí'i ti'iseíire'e a'ame í Dios jemi tíj na'a rusén jime'e.

single line composer

⁵ Seajta mú'een, mi sej seuj teemua, setá'aj siyen huá'astijre'e se'ímej í vaujsi. Setá'aj naíjmi'i siyen huárini, sej si siyen huárini secaí á'ujtzaahuat'e sej seajta seij, a'iné ayée pu té'eyu'usi'i tíjín:

Dios pu muári'eri hua'atá'aca

a'ímej í mej á'ujtzaahuat'e.

Mí ajta, a'í pu ayén rí'i tihua'atá'aca

a'ímej í mej caí miyen á'ujtzaahuat'e.

Ca'aníjra'a pu hua'atá'aca a'ímej í mej e'etiújse'iri

⁶ Setá'aj siyen huataúra'an sej cálieene'ecan jín tiu'utévaire'en í Dios jemi, a'íjna ti nain jín antiújmua'aree, ti ij a'íin ayén ve'ecán jín tejámuaa'íjcate'en ja'anáj ti ayén tejámuaaxí'epi'íntari'iri'i.

⁷ Setá'aj siyen se'íjna jemi í Dios raateájtuaani tǵ na'a í sej jín a'íj té'ujmua'ate a'iné jeíhua pu tí'imua'atze mú'ejmi jime'e a'íj ti tejá'amuaruuren.

⁸ Setá'aj temua'a naa tité'ujcu'uvee, seajta rí'í tí'ite'ixi'ere'e, mú'een, se'íjna jime'e ti a'íin tiyaaru'u, í ti amuájcha'íire'e, ayén éeni'ici'e á'uche'ecan tǵ muajye ti á'ujijhuan a'íjna jime'e ti ayén rahuauhau a'íjna ti raatéci'ime.

⁹ Setá'aj siyen huateújca'anen se'íjna jime'e sej té'atzaahuate'e sej si caí ratá'acare'en ti a'íjna í tiyaaru'u amua'antimuá'itin. Ayee xu seajta ramua'aree ti ayén huá'aruure a'ímej í á'amua'ihuaamua'a í mej miyen huacaíjme a'u ti na'a í chaanaca japua. Ayee pu éeni'ici'e seijre'e ti ayén huá'anaijmire'en mej mi miyen che'atá mena'a a'íjna jín á'aviicua'ire'e í mej jín rajpuaíjtzi setǵ seajta mú'een.

¹⁰ Ajta a'íin í Dios ti nain jín rí'í ti'itá'aca, a'íjna ti ayén amuaatajé ti ij ayén tejamuáaci'iti a'íjna í sej jín naa rí'í tiyé'useijra í Ciríistu'u jemi tǵ na'a rusén jime'e, ayee pu á'amuaruuren. Setí'ij a'atzu á'ateevi'in sej ti'itǵ jín á'aviicua'ire'e í sej jín rajpuaíjtzi, a'íi pu ruseǵ ayén amuaanaíjmire'en, ajta ayén ca'aníjra'a amuaatá'asin sej si te'utáviicua'í.

A'íi pu ajta ayén amuaatá'asin sej siyen hu-ateújca'anen temua'a naa.

¹¹ Ché'e a'íin ayén a'íjna jín ti'itéveeca'a ti ayén nain jín antiújmua'areere tíj na'a ti yú auca'ití a'ame, tíj na'a rusén jime'e.

Ayee pu ra'antipúa'ajte

¹² Ayee nu cíj caj tejá'amuyau'use'e ne'íjna jamuan í Silvano ti ayén tiná'amitiejte'e ti a'íin pú'een seíj í ne'ihuaara'a ti caí ti'itíj jín até'itzaara. Ayee nu ne'íjna jetze tejá'amua'ixaate'e ti a'ii pu a'íin pú'een í ti tzáahuati'ira'a jín Dios ayén rí'i titatá'aca. Neajta ne'íjna jetze niyen ca'aníjra'a amuatá'aca sej si caí ja'anáj yá'uhua'anan a'ij nej tejá'amua'ixaate'e.

¹³ A'íime í mej yé huaté'uu íiye Babilonia, í ti Dios ajta hua'antíhuau, yé mú á'amuateujte'e. A'íi pu ajta yé á'amuateujte'e í niyauj, a'íjna í Marcos.

¹⁴ Setá'aj huaújteujte'en xu'iteújpi'itze'axi'in se'íjna jime'e sej huaújxe'eve'e, sej seajta seij. Ché'e a'íin Dios rí'i amua'anpuá'ajte'en najmil'ica mú'ejmi mi sej Ciríistu'u jetze ajtémecan. Ayee pu'u xaa. Antipúa'areca'a.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa